

Pašvaldību administratīvās komisijas

Kopš 1990. gada valsts pārvalde kopumā atsakās no liekas birokrātijas, tomēr **joprojām pastāv pašvaldību administratīvās komisijas** – koleģiāli veidojumi, kas izskata administratīvo pārkāpumu lietas

Administratīvo atbildību Latvijā:

Nosaka kopā **636** nozaru likumi un pašvaldību saistošie noteikumi

Var piemērot vairāk nekā **50** valsts un pašvaldību iestādes (viena no tām – Komisija)

Lēmumu par administratīvo sodu var pieņemt 2 veidos:

vienpersoniski

koleģiāli

2022-2024 no visiem lēmumiem par administratīvo sodu pieņemti

96 %
vienpersoniski

4 %
koleģiāli Komisijās

Administratīvo pārkāpumu lietas vienpersoniski, tāpat kā koleģiāli, izskata visdažādākajās jomās

Daži biežāk piemēroto normatīvo aktu piemēri

Vienpersoniski

visās valsts iestādēs

Par nodokļiem un nodevām
Darba likums
Muitas likums
Zvejniecības likums
Grāmatvedības likums
Maksātnespējas likums
Imigrācijas likums

Koleģiāli

Komisijās

Atkritumu apsaimniekošanas likums
Teritorijas kopšana un būvju uzturēšana*
Ielu nosaukumi un ēku numerācija*
Sabiedriskā kārtība*
Dzīvnieku aizsardzības likums
Zvejniecības likums
Bērnu tiesību aizsardzības likums

*Jomai – saistošie noteikumi

99,9 %

gadījumu Komisijas tikai izskata lietas un piemēro sodus par nozaru likumu un noteikumu pārkāpumiem

Savukārt līdz lietas izskatīšanai administratīvā pārkāpuma procesu ir veikusi kādas citas iestādes amatpersona

Cita iestāde (piemēram, policija)

Komisija

Notiek pārkāpums

Uzsāk administratīvā pārkāpuma procesu

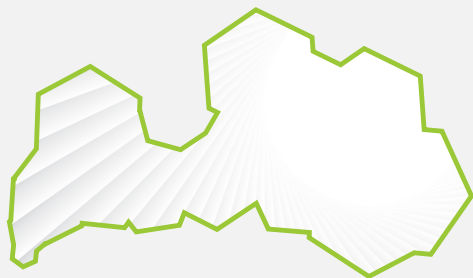

Veic izmeklēšanas darbības

Izskata lietu un pieņem lēmumu par administratīvo pārkāpumu

Tiesību aktu anotācijās, paskaidrojuma rakstos nav argumentu, **kāpēc kompetence jādala** jeb kāpēc procesu nevar pabeigt tajā iestādē, kura to veic līdz lietas izskatīšanai Komisijā

2024. gadā Komisijās bija

343

locekļi

vidēji

8

katrā pašvaldībā

1h

Vidējais laiks katram Komisijas loceklim vienas lietas izskatīšanai

Komisija – neefektīvs risinājums administratīvā pārkāpuma procesā

Lietas izskatīšana

Koleģiāli

Vienpersoniski

Salīdzināšanas rezultāts

Laiks

61 diena

48 diena

13 dienas ilgāk

pārkāpuma lietas pabeigšanai

Izmaksas

98 EUR

13 EUR

7,5 x dārgāk*

atlīdzībai uz vienu lēmumu

Kvalitāte

33 %

32 %

līdzīgi

atceltie lēmumi

Sabiedrības iesaiste

26 %

24 %

līdzīgi

sēžu apmeklētība

*jo Komisiju darbam 2 gados bija jāplāno par 165 000 h vairāk nekā citās iestādēs tādām pašām lietu skaitam

Nav pierādījumu koleģiālu diskusiju vai viedokļu dažādībai Komisiju sēdēs – “pret” balso **tikai 7 %**

Tāpēc maz gadījumu, kuros viedokļu atšķirībām, līdz ar to koleģialitātei, var būt nozīme

78 % lietu par pārkāpumu piemērots **brīdinājums vai naudas sods līdz**

50 EUR

Ieteikumi

32 jeb **80 %** aptaujāto pašvaldību atzīst: Komisijas modelis jāpārskata

Lietuvā un Igaunijā vairs neizmanto Komisijas administratīvā pārkāpuma lietu izskatīšanai pašvaldībās

Valsts kontrole ieteikusi **Tieslietu ministrijai, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijai un pašvaldībām:**

atteikties

no Komisiju koleģiālā modeļa administratīvā pārkāpuma procesā

pāriet

uz vienpersonisku lēmumu pieņemšanu, izmantojot esošās struktūras (piemēram, pašvaldības policiju)

līdz tam

pašvaldībām samazināt Komisijas locekļu skaitu un grozīt noteikumus par dalīto kompetenci

Bērnu sodīšanas sistēma ir jau revidēta*

Ieteikumi sniegti jau **2022. gadā. Taču pārmaiņas notiek lēni**, kavējot atteikšanos no tradicionālās sodīšanas sistēmas

*revīzija "Vai bērnam ar uzvedības problēmām un tā ģimenei ir iespēja saņemt nepieciešamo atbalstu?"

Panākamās izmaiņas birokrātijas mazināšanā tuvāko 5 gadu laikā

1,12 milj. EUR

ietaupījums visu pašvaldību budžetos ik gadu

Pašvaldības darbinieki nodarbināti racionālāk

1 amatpersona pieņems lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā

Jau šobrīd **29** pašvaldības var samazināt Komisijas locekļu skaitu par **118** un gadā ietaupīt ap **30 000 h** procesa norisei

Iespējamie ieguvumi administratīvā sloga mazināšanā

Ātrāks lēmumu pieņemšanas process

Lietu izskatīšanas laiks samazināsies par **~1/3**, ja nedominēs dalītā kompetence

Mazāka tiesu noslodze

Tiesās nonāks **~44 %** mazāk sūdzību par Komisiju lēmumiem, jo tās vispirms izskatīs augstāka amatpersona

Iedzīvotājiem vienkāršāk un saprotamāk

Vairs nebūs jāierodas uz koleģiālām sēdēm

KONTROL SPĒKS

ATBILDĪGUMS

SADARBĪBA

ATTĪSTĪBA